

DR. ANTE VUČEMIŠEVIĆ

»Moramo znati
cijeniti i ženstvenost
i majčinstvo«

str. 6-7

MR. DARJA DAMIĆ-BOHAČ

Ugrožavanje
znanja stranih
jezika

str. 14

Glas Koncila

Novo lice Crkve

KATOLIČKI TJEDNIK ■ GODIŠTE L. ■ 8. SVIBNJA 2011. ■ BROJ 19 (1924) ■ CIJENA 7 KUNA

■ VATIKAN Veliki papa Ivan Pavao II. proglašen blaženim

»Vratio nam je snagu da vjerujemo u Krista«

Darko Grden

Sluga Božji Ivan Pavao II., papa, smije se odsada zvati blaženim», izgovorio je formulu beatifikacije papa Benedikt XVI. na Trgu sv. Petra u Vatikanu u nedjelju 1. svibnja - na drugu uskrsnu nedjelju koja se još zove i »bijelom«, a koju je upravo netom proglašeni blaženik proglašio i Nedjeljom Božanskoga milosrđa, i na čiju je vigiliju preminuo, 2. travnja, prije šest godina - proglašivši time blaženim svojega prethodnika. Prije samoga čina proglašenja, u skladu s obredom, pred Papu je izišao papinski vikar za Rimsku biskupiju kardinal Agostino Vallini - jer Ivan Pavao II. je bio rimski biskup - i zatražio od Prvosvećenika da slugu Božjega uvrsti među blaženike. Spomendan bl. Ivana Pavla II. bit će 22. listopada. Toga je dana 1978. godine službeno preuzeo papinsku službu.

Potvrda uvjerenja Božjega naroda

Da je beatifikacijom službeno potvrdu dobilo uvjerenje Božjega naroda da je riječ o svetoj osobi, izraženo još na ukopu Velikoga Pape, potvrđuje mnoštvo vjernika koje se okupilo na samom vatikanском trgu, u okolnim ulicama i pred velikim ekranima koji su bili postavljeni na čak 14 mjesta u Vječnome Gradu. Rimske gradske vlasti su nakon analize zračnih snimaka slavila iznijele službenu brojku od milijun i pol hodočasnika koji su se okupili sa svih strana svijeta, počevši od blaženikove rodne Poljske. Blaženi papa, koji je za života bio vidljivi znak jedinstva Kristove Crkve, a time na neki način i cijeloga ljudskog roda, još je jednom uspio okupiti ljude svih staleža, crkvenih i svjetovnih, i svih slojeva. Na slavlju je nazočilo 16 šefova država, među njima belgijski kralj Albert i španjolski prijestolonasljednik Felipe sa suprugom Letizijom, i 6 šefova vlada, među njima i predsjednica Hrvatske vlade Jadranka Kosor.

NASTAVAK NA STR. 5

»Otvorio je Kristu društvo, kulturu, političke i gospodarske sustave preokrećući divovskom snagom - snagom koju je dobivao od Boga - tendenciju koja se mogla činiti nepovratnom«, istaknuo je Benedikt XVI. Potom je nastavio na poljskome: »Svojim svjedočanstvom vjere, ljubavi i apostolske hrabrosti, popraćenim velikim ljudskim nabojem, taj je uzorni sin poljskoga naroda pomogao kršćanima u svem svijetu da se ne boje reći da su kršćani, da pripadaju Crkvi, da govore o evanđelju. Jednom riječju, pomogao nam je da se ne bojimo istine, jer istina je jamstvo slobode.«

2 KOMENTAR

Novi val čerupanja
Hrvatske

12 ZAPAZANJA

Jasnoća koju ne žele
prepoznati

15 USUSRET PAPINU POHODU

Vjeran ljepoti i istini
katoličke vjere

2 ZAGREB

Zadaća HAZU-a:
Hrvatsku učiniti
demokratskom

4 VATIKAN

Sveta Stolica o
ubojstvu bin
Ladena

8 SPLIT

»Zaustavili ste zlo«

8 POSTIRA

Molili na
komunističkim
stratištima

16 KAMENSKO

Peta rijeka izvire iz
drevnih temelja

> STALNE RUBRIKE

Sedam dana u svijetu 6 Propisi-pravo-pravda 8 Kateheza župne zajednice 10 Nedjeljna biblijska poruka 11 (Pri)govor znanosti 12 Meditacija 13 Iz hrvatske duhovne poezije 13 Sedam dana u Hrvatskoj 20 Naši razgovori 25 Čujem, vidim... pa se stidim 26 Abeceda demokracije 27 Savjet katoličkoga liječnika 27

▼ Veliki papa Ivan Pavao II. proglašen blaženim

»Vratio nam je snagu da vjerujemo u Krista«

NASTAVAK SA STR. 1

Beatifikacija je bila globalni događaj u pravom smislu te riječi. Pratio ga je više od 2.300 novinara, a osim izravnog televizijskog i radijskog prijensa u brojnim zemljama svijeta, događaj se mogao pratiti i preko društvenih mreža »Twitter« i »Facebook«.

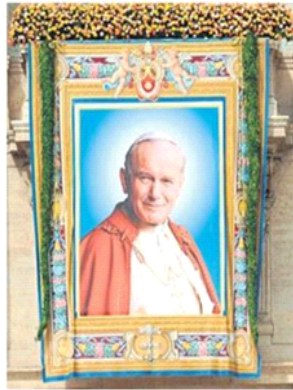
Tako su stotine milijuna ljudi imale priliku gledati dirljiv prizor otkrivanja slike novoga blaženika, dok su dvije žene, dvije redovnice, nosile na oltar moćnik s blaženikovom relikvijom. Riječ je o ampuli s krvlju koja je izvadena Ivanu Pavlu II. nedugo prije smrti, zbog eventualnog budućeg medicinskog postupka. Relikviju su na oltar donijele dvije redovnice čiji se život isprepleo s blaženikovim. Jedna od njih je s. Tobiána, Poljakinja, članica Družbe službenica Presvetog Srca Isusova, koja je osobno služila blaženiku tijekom čitavoga njegova pontifikata. Druga je s. Marie Simon-Pierre, članica Kongregacije malenih sestara Materinstva, koja je na zagorobl. Ivana Pavla II. čudno ozdravila od Parkinsonove bolesti.

»Šest je godina prošlo otkako smo se našli na ovome trgu slaveći ukop pape Ivana Pavla II. Duboka je bila bol zbog gubitka, no još je veći bio osjećaj beskrajnje milosti koja je zahvatila Rim i cijeli svijet; milosti koja je bila poput ploda čitavoga života mojegaj ljubljenog prethodnika, a osobito njegova svjedočanstva u patnji. Već toga dana osjećali smo kako se širi miris njegove svetosti, a Božji je narod na mnoge načine iskazao svoje štovanje prema njemu. Zato sam želio da se, uz dužno poštovanje odredaba Crkve, njegova kauza za beatifikaciju odvija uz prikladnu brzinu. I eto, stigao je iščekivani dan! Stigao je brzo, jer se tako sviđelo Gospodinu: Ivan Pavao II. je blaženik! Tim je riječima svoju propovijed započeo papa Benedikt XVI.

Blažen zbog vjere, po uzoru na Mariju

Podsjetišvi na evanđeoski »lajtmotiv« bijele nedjelje, »Blaženik koji ne vidiš, a vjeruješ!«, nasljednik blaženika na Petrovoj Stolici je rekao: »Ivan Pavao II. je blažen zbog svoje vjere, snažne i velikodušne, apostolske.« No odmah je podsjetio da je to blaženstvo kod njega tijesno povezano s još jednim: »Blago tebi, Simune, sine Jonin, jer si to ne objavi tibi i krv, nego Otac moj koji je na nebesima.« Zbog vjere u »Krista-Pomazanika, Sina Boga Živoga« Šimun Petar je stijenja Crkve. Tako je bilo i blaženikom. »Blaženstvo vjere, koje je i Ivan Pavao II. primio kao dar Boga Oca, za izgradnju Kristove Crkve.«

No i Mariji je navješten sličan razlog blaženstva: »Blažena ti što povjerala.« Podsjetivši na posebno štovanje koje je bl. Ivan Pavao II. iskazivao Bogorodici, a koje je zapisano u njegovome geslu »Totus tuus - Sav tvoj«, Benedikt XVI. je rekao: »Svi članovi Božjega naroda - biskupi, svećenici, dakoni, vjernici laici, redovnici, redovnice - nalazimo se na putu prema nebeskoj domovini, kamo je ispred nas prošla Djevica Marija koja je na jedinstven i savršen način pridružena otajstvu Krista i Crkve. Karol Wojtyła je, najprije kao pomoćni biskup a potom kao krakovski nadbiskup, sudjelovao na Drugom vatikanskom koncilu i dobro je znao da je posvećen posljednjega poglavlja Dokumenta o Crkvi Mariji značilo postaviti Majku Otkupiteljicu za sliku i uzor svetosti svakome kršćaninu i cijelom Crkvi. To je teološko viđenje bl. Ivana Pavla II.

● Nakon slavlja Papa se poklonio pred posmrtnim ostacima bl. Ivana Pavla II.

● Slika novoga blaženika, prema fotografiji iz 1992.

otkrio još kao mladić, a potom ga je čuvao i produbljavao cijeloga života.«

Pomogao je kršćanima u svem svijetu

Papa je podsjetio i na oporuku svojega prethodnika, na dio u kojemu on zahvaljuje Bogu na daru Drugoga vatikanskog koncila, kojemu je sam služio »svih godina svojega pontifikata«, i kojega je povjerio »svima koji jesu i bit će pozvani ostvarivati ga«. Podsjetio je i na glasovite riječi bl. Ivana Pavla II. na njegovoj prvoj papinskoj misi na Trgu sv. Petra: »Ne bojte se! Otvorite, štoviše, raširite vrata Kristu!« »Ono što je novoizabrani papa tražio od svijeta, to je i sam prvi činio: otkrio je Kristu društvo, kulturu, političke i gospodarske sustave, preokrećući divovskom snagom - snagom koju je dobivao od Boga - tendenciju koja se mogla činiti nepovratnom«, istaknuo je Benedikt XVI. Potom je nastavio na poljskome: »Svojim svjedočanstvom vjere, ljubavi i apostolske hrabrosti, popraćenim velikim ljudskim nabojem, taj je uzorni sin poljskoga naroda pomogao kršćanima u svem svijetu da se ne boje reći da su kršćani, da pripadaju Crkvi, da govore o evanđelju. Jednom riječju, pomogao nam je da se ne bojimo istine, jer istina je jamstvo slobode.« A onda sažeo bitno: »Vratio nam je snagu da vjerujemo u Krista, jer Krist je »Redemptor hominis«, Otkupitelj čovjeka - što je tema njegove prve enciklike i crvena nit kroz sve druge.«

I u patnji ostao »stijenja«, voda, navjestitelj

»Karol Wojtyła«, zaključio je Benedikt XVI. »popeo se na Petrovo prijestolje donoseći sa sobom duboko promišljanje o usporedbi između marksizma i kršćanstva, usredotočeno na čovjeka. Njegova je poruka bila ova: Čovjek je put Crkve, a Krist je put čovjekov. Tom porukom, koja je velika baština Drugoga vatikanskog koncila i njegova »kormilara«, sluge Božjega pape Pavla VI, Ivan Pavao II. je poveo Božji narod da prijede prag trećega tisućljeća, koji je upravo zahvaljujući Kristu mogao nazvati »hodagom nade«. Da, tijekom dugoga hoda pripreve za Veliki jubilej, on je dao kršćanstvu novo usmjerenje za budućnost, za Božju budućnost koja nadilazi povijest ali ujedno i utječe na povijest. Taj naboj nade, koji je na neki način bio prepušten marksizmu i ideologiji napretka, on je opravdao i vratilo kršćanstvu, povrativši mu autentičnu fizionomiju nade, da živi u povijesti u duhu »dolaska«, u osobnom i zajedničkom bivstvovanju koje je okrenuto ka Kristu, koji je čovjekova punina i ispunjenje njegove

viš čeznja za pravednošću i mirom.« Na kraju propovijedi Papa je osobno zahvalio Bogu što je 23 godine, kao pročelnik Kongregacije za nauk vjere, mogao biti blaženikov suradnik. »Moje je služenje bilo podupirano njegovom duhovnom dubinom, bogatstvom njegovih intuicija. Primjer njegove molitve uvijek me pogadao i izgrađivao. On je uranjao u susret s Bogom, usprkos brojnim dužnostima njegove službe. A onda svjedočanstvo patnje. Gospodin ga je malo-pomalo lišio svega, no on je uvijek ostao »stijenja«, kakvim ga je Krist želio. Njegova duboka poniznost, ukorijenjena u prisnomu jedinstvu s Kristom, omogućavala mu je da i dalje vodi Crkvu te da svijetu daje još rječitiju ponuku, upravo u času kad su tjelesne snage nestajale.«

Tijelo u blizini Michelangelove skulpture »Pieta«

Na završetku slavlja, prije redovite podnevne molitve »Kraljice neba«, Papa je zahvalio brojnim izaslanstvima kao i svima koji su sudjelovali u organizaciji slavlja. Kako bi se što jasnije izrazilo duhovno jedinstvo s novim blaženikom, na misi su korišteni predmeti kojima se služio papa Ivan Pavao II. Tako je sam Benedikt XVI. bio odjeven u ruho koje je u posljednje vrijeme često na liturgijskim slavljinama nosio Ivan Pavao II. Isto vrijedi i za kalež s kojim je Papa slavio misu. Inače, osim okupljenih kardinala, s Papom je koncelebrirao mons. Mieczysław Mokrzycki, latinski (rimokatolički) nadbiskup Lavova, koji je od 1995. do smrti bio drugi tajnik Ivana Pavla II.

Odmah nakon svečane mise našao je papa Benedikt XVI. u bazilici sv. Petra da bi počastio tjelesne ostatke novoga blaženika. Naime, u bazilici je bio izložen drveni lijes s tijelom bl. Ivana Pavla II. Premda nije riječ o lijesu u kojemu je papa pokopan prije šest godina nego o drvenoj navlaci, Sveti pismo na njemu služe je pod-

● Prema službenim podacima na Trgu sv. Petra, okolnim ulicama i drugim okupljalištima sudjelovalo je milijun i pol vjernika

Izjava kardinala Bozanića

— U izjavi za Hrvatski katolički radio zagrebački je nadbiskup kardinal Josip Bozanić u osvrtnu na nedjeljno slavlje u Vatikanu primijetio da je Ivan Pavao II. odlazio u pohode mnogim zemljama, susreo se s raznim narodima na svim kontinentima: »U nedjelju, pak, kao da su ljudi iz svih krajeva svijeta uzvratili te pohode njemu sudjelujući u njegovoj beatifikaciji. Uistinu je bio veliki dan.« U izjavi za HKR kardinal Bozanić bio je i osoban: »Osjećao sam se ponosan što sam vjernik i član Katoličke Crkve. U takvim trenucima čovjek se okreće unatrag, ponovno prolazi i sjeća se mnogih ugodnih situacija i na nov način proživljava sve doživljeno u mnogih susretima i prigodama.« Osvrćući se na brojna svjedočanstva o uslišanima molitava po zagovoru Ivana Pavla II., kardinal Bozanić izrazio je uvjerenje da se i hrvatski vjernici mole novom papi: »Vjerujem da i naši vjernici imaju što govoriti o onome što su osjetili po zagovoru Ivana Pavla II. Potičem ih neka se mole Ivanu Pavlu II., blaženom, jer on je moćan kod Boga i pomoći će im.« Misa zahvalnica za beatifikaciju Ivana Pavla II. u zagrebačkoj katedrali bit će slavljena »neposredno pred dolazak pape Benedikta XVI. u našu zemlju«, najvio je kardinal Bozanić.

● S. Tobiána i s. Marie Simon-Pierre prinose moćnik s relikvijom

sjećalo na dan ukopa kad je vjetar na Trgu sv. Petra, gotovo simbolično, bio »prolitao« evanđelje. Nakon Pape i kardinala počast blaženikovu tijelu izrazile su stotine tisuća vjernika. Bazilika sv. Petra bila je otvorena do ranih jutarnjih sati u nedjelju. Inače, posmrtni ostaci Ivana Pavla II. izvadeni su iz sarkofaga u kripti vatikanske bazilike još u petak, a nakon završetka proslave u ponedjeljak 2. svibnja predvečer stavljeni su na njihovo buduće trajno mjesto, u kapelicu sv. Sebastijana u desnoj pokrajnjoj ladi vatikanske bazilike, u blizini glasovite Michelangelove skulpture »Pieta«.

Slavlje u Rimu započelo je veličanstvenim bdjenjem na području na kojemu je nekada ležao najveći rimski amfiteatar, a koje se i dan-danas zove »Circus massimo« (»Najveći cirkus«). Na bdjenju je sudjelovalo više od 200.000 ljudi. Prvi dio bio je posvećen spomenu na Ivana Pavla II, a govorili su Joaquín Navarro-Valls, koji je za vrijeme pontifikata Ivana Pavla II. vodio Tiskovni ured Svete stolice, papin dugogodišnji osobni tajnik danas krakovski nadbiskup kardinal Stanisław Dziwisz te već spomenuta s. Marie Simon-Pierre. U drugome dijelu slavlja molila se krunica, točnije Otajstva svijeta koja je u tu pobožnost uveo papa Ivan Pavao II. U molitvu je uveo svojim nagovorom papinski vikar za Rimsku biskupiju kardinal Vallini. I molitva krunice bila je svojevrsni globalni događaj. Naime, »Circus massimo« bio je televizijski povezan s pet velikih marijanskih svetišta diljem svijeta u kojima su se također održavala molitvena okupljanja. Riječ je o poljskome svetištu Lagniewnicki u Krakovu, o tanzanijskome svetištu

Kawekamo u Bugandou, o svetištu Naše Gospe od Libanona u Haririsu u Libanonu, o gvadalupekome svetištu u Meksiku te o fatimskome svetištu. Nakon bdjenja za hodočasnike je bilo otvoreno osam glasovitih rimskih crkava na putu između mjesta bdjenja i bazilike sv. Petra. Hodočasnike su usmjeravali, prihvaćali i animirali mladi Rimski biskupije.

Dao Crkvi univerzalni nastup i moralni autoritet

Program beatifikacije završio je misom na Trgu sv. Petra u ponedjeljak 2. svibnja. Misu je predvodio papin državni tajnik kardinal Tarcisio Bertone, a prema katoličkim agencijama na slavlje se okupilo 150.000 vjernika. Misa je imala dvostruki značaj. S jedne strane bila je to zahvalnica za beatifikaciju, a ujedno i prva misa u čast novoga blaženika. »Zahvaljujemo Bogu na papi koji je Katoličkoj Crkvi dao univerzalni nastup i moralni autoritet na svjetskoj razini«, rekao je na misi kardinal Bertone. A kardinal Dziwisz je u ime poljske Crkve i hodočasnika zahvalio na veličanstvenom događaju beatifikacije. Posebno je zahvalio talijanskim domaćinima, napose zato što su velikodušno i sa simpatijama prije 33 godine prihvatili »papu iz daleke zemlje«. Dok proslava beatifikacije još nije bila završila, javnošću se počelo provlačiti pitanje o kanonizaciji bl. Ivana Pavla II. Da nije riječ tek o medijskim spekulacijama, svjedoči činjenica da su se o stvari izjasnili nositelji najviših služba u Rimskoj kuriji. Stoga je realno očekivati brzo okončanje postupka za kanonizaciju. Ipak ne onako brzo kako su to najavljivali neki mediji (unutar svega nekoliko mjeseci), jer je za ozbiljno znanstveno utvrđivanje i teološku procjenu novoga čuđa (prijava mogućih čudnih ozdravljenja već ima dovoljno) potrebno izvjesno vrijeme. Sam je državni tajnik kardinal Bertone u zagovoru za talijanski državnu televiziju govorio o razdoblju od »nekoliko godina«. (D. Grđen)